وێناکردن لە بەشایی.. هونەرمەند سەردار سنجاوی خەیاڵی بەشاییەکان دەگرێ..

عەبدولموتەلیب عەبدوڵڵا

مارسیل دۆشامپ دەڵێ: هیچ شتێك خاوەندارێتی ناکرێ و ڕەسەن نییە، هیچ شتێکیش ناکرێ بدزرێ.
(1)
پڕ کێشەترین چەمك، چەمکی بەشاییە! چونکە لە بەشاییدا چییەتی دیار نییە، لە بەشاییدا جیهان هیچ بوونێکی تایبەت بەخۆوە نابینێ، جگە لە ئاژاوە و سپێتی و شوێنی ماتەوزەی خەیاڵی و بیرکردنەوەی نەدیتراو.
هونەری پڕکردنەوەی بەشاییەکان چارەنووسی نێوانەکانە، نە ڕابردووی هەیە و نە داهاتوو، چارەنووسی بێ یادەوەرییە. بەو مانایەش خەیاڵکردنی هونەری بەشاییەکان و بینین لەو تێگەیشتنەوە دێ، کە بەشایی شوێنێکە بۆ هەڵبژاردنی تاقیکردنەوەکان.
لە هونەری خەیاڵکردنی بەشایی گۆشەیەکی بەتاڵ هەیە، پاشان بە فیزیکیکردنی خەیاڵ، بینینی خەیاڵکراو! بۆ ئەوەی پەیوەندییەکی دیاریکراو لە نێوانیاندا درووست بێت.
(2)
لە هونەری وێناکردن لە بەشایی، مرۆڤ نقومی سەیرکردنی بابەت نییە. بە دوای ئەوەدا ناگەڕێ، کە جیهانی پێوەسف بکاتەوە! بەڵکو خەیاڵی خۆی لە سەیرورە و بەرهەمهێنانەوەی بینراودا تاقی دەکاتەوە.
هونەرمەند سەردار سنجاوی هەوڵدەدات لە ڕێگای کردەی ڕووخێنەرانەوە لە وەسفکردنی بابەت، لە باوەڕی هاوبەش رابکات! نایەوێ قبوڵکراو بێ، شانازی بە خودێکەوە ناکات، کە سیستم تەواو بە خواستی خۆی لە قالبی داوە، هەمیشە لە هەوڵی بەرهەمهێنانەوەی بەشاییە!
گەڕینی سیستم لە گۆڕینی پەیوەندی مرۆڤ بە خەیاڵەوە دەستپێدەکات، خوێندنەوەی خودە بۆ پێوەری خود، لەسەر ئەو بنەمایەوە هونەرمەند سەردار سنجاوی ماتەوزەکانی خەیاڵی بینراو بە فیزیکی دەکات، نەك نەخشەی لەبەرگیراو، جوگرافیا دەکێشێ نەك مێژوو، گەشت و کۆچ، نەك مانەوە و نیشتەجێبوون.
لە هونەری خەیاڵکردن لە بەشایی و بەرهەمهێنانەوەی بینراو وامان

لێدەکات لەنێوان شتەکاندا بیر لە شتەکان بکەینەوە. وەرگر لە هونەری خەیاڵکردن لە بەشاییەکاندا لە هەر پنتێکەوە تەماشا بکات و بە هەر ئاڕاستەیەکدا بڕوات دەڕژێتە سنووری بیرکردنەوە و پەیوەندییەکانی جوانی و تێگەیشتنەوە. بە کورتی هونەری خەیاڵکردن لە بەشایی، مێژووی بێدەنگیی (هونەری تابلۆکێشان) دەخاتە ئەرشیفەوە و بەرەو نواندنی ڕووداوی دیتراوی جوولاو هەنگاو دەنێت.
پرسیار ئەوەیە، چ شتێك بەشاییەکان لە مەودای بینراودا پێکەوە دەبەستێتەوە، کە هیچ پەیوەندییەکی دیاریکراویان لەنێواندا نییە؟
لە ڕاستیدا پێویستی جوانکاری و خەیاڵی هونەری بەشایی و تێگەیشتن لە خەیاڵی بینراو، بیرکردنەوەیە لە مەودا وردەکان، پارچە بچووك و لێکدابڕاوەکان، کە پەیوەندییەکی دیاریکراویان بە یەکترەوە نییە، کەچی بە یەکتریشەوە بەندن، ئەوە پێویستی ژیانە، مەودایەکە بە هەناسەدان، بە زیندوو مانەوە لە ژیاندا.
(3)
وەکچۆن بۆدلێری شاعیر بە زیندووکەرەوەی چەمکی خەیاڵ دادەنرێ. هونەری بەشایی زیندووکەرەوەی بینینی خەیاڵ و تێگەیشتن و بەرهەمهێنانەوەیە. ئیتر جیهان ملکەچی دەلالەت و مانا نابێت، ملکەچی ڕێکخستن و پۆلێنکردن نابێت. هونەری خەیاڵکردن لە بەشاییدا دەستبەرداری هەموو سیستەمێکە، کە تێیدا بە گوێرەی "یەك" و "فرە" تەماشای بوونەوەرەکان دەکات! چونکە نە فرەیە نە تاك، نە سەرەتای هەیە و نە کۆتایی، نە ئەسڵی هەیە و نە ئامانج، دژ بە دامەزراندن و ڕێگدانانە، دژ بە جوولەی گەشەسەندن و ئامانجکەیەتی!. سنووری خۆی لە پڕکردنەوەی خەیاڵی بەشایی، بەرهەمهێنانەوەی خەیاڵکردن لە بەشاییدا دەکێشێ و جیهانێك دیاری دەکات، تێیدا حەقیقەتی هونەر دەخرێتە نێو پەیوەندی بەشاییەکانەوە، حەقیقەتی هونەر دەخرێتە نێوانەکانەوە، کە سەر بە پێکهێنەرەکانی نین. لێرەوە داهێنەر بە چێژ و خۆشی کار لە (مەودای جووڵە) و (خەیاڵکردن لە بەشایی) ناکات، بەڵکو بەرهەمهێنانەوەی بەشایی پێداویستییەکی زیندەگییە.

عەبدولموتەلیب عەبدوڵڵا

After a Beam of Light
دوای گورزە رووناکییەکان
SI
Space Ideation Project
Sardar Sinjawi
Cihan Gallrey Series, Erbil_Kurdistan
12/5/2024